

MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT

BROJ
INV. BROJ

1	Vrsta umjetnine:	O P I S	
		8	Sadržaj:
2	Naslov:		
3	Autor:		
4	Signatura:	9	Veličina:
		10	Tehnika:
		11	Oprema:
5	Vrijeme postanka:	12	Izvršitelj:
6	Početak rada:	13	Direktor:
7	Završetak rada:		

14	Fotodokumentacija:
----	--------------------

Kartoteka konzervatorskog postupka,
Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

Stanje INDOK službe u Muzeju za umjetnost i obrt

Dubravka Osrečki
Muzej za umjetnost i obrt
Zagreb

Informacijsko-dokumentacijsko komunikacijski odjel Muzeja za umjetnost i obrt osnovan je 1985. godine. Formiranje dokumentacijskog odjela proisteklo je iz potrebe za uspostavljanjem suvremenog informacijskog sistema dokumentacije zasnovanog na novoj tehnologiji. INDOK službi u MUO prethodio je dugogodišnji rad na obradi muzejske dokumentacije čiji korijeni sežu u vrijeme osnivanja muzeja. Proučavanjem povijesti muzejske dokumentacije u MUO dobili bismo parametre razvoja muzejske dokumentacije u Hrvatskoj.

Danas se dokumentacijski sustav MUO temelji na odredbama Zakona o muzejskoj djelatnosti za SRH (Narodne novine br. 12/77), Uputstva o načinu vođenja knjiga muzejske građe u muzejima i muzejskim zbirkama propisanog od strane Muzejskog savjeta iz 1962. godine i Pravilnika o čuvanju, korištenju, odabiranju i izlučivanju arhivske i registraturne građe u Muzeju, koji je donio Radnički savjet MUO 1983. godine.

Uvažavajući citirane zakonske odredbe, muzejska dokumentacija MUO oblikovana je u sedam sljedećih skupina:

1. Osnovna dokumentacija o muzejskim zbirkama
2. Prateća dokumentacija zbirki
3. Dokumentacija o izložbama
4. Dokumentacija o pedagoškom radu u Muzeju
5. Dokumentacija o korisnicima
6. Dokumentacija o izdavačkoj djelatnosti
7. Dokumentacija o zgradi i povijesti Muzeja.

Dokumentacija vezana uz rad arhiva i muzejske biblioteke vodi se odvojeno.

Osnovnom dokumentacijom obuhvaćen je fond muzejskih predmeta, a sastoji se od knjige ulaska, knjige izlaska i knjige inventara. U knjigu inventara upisuju se predmeti koji su trajno ušli u Muzej. Raspored i sadržaj rubrika u knjizi inventara u skladu je s Uputstvom iz 1962. godine. Knjiga inventara vodi se kao centralna knjiga za sve muzejske predmete. Vođenje centralne knjige inventara u MUO primjenjuje se od 1946. godine, a prije su vođene inventarne knjige po zbirkama. Paralelno s knjigom inventara vodi se i kartoteka muzejskih predmeta. Kartotečne kartice sadrže iste podatke o predmetu kao inventarna knjiga. Format kartice je A5. Kartice se ispunjavaju pišaćim strojem u tri primjerka i odlažu prema zbirci

predmeta, tekućem broju odnosno inventarnom broju predmeta i po abecedi.

U osnovnu dokumentaciju ulazi i dokumentacija o zaštiti muzejskog predmeta koja se sastoji od kartoteke konzervatorskog postupka, evidencije konzerviranja, restauriranja i ostalih oblika zaštite muzejskog fundusa. Završni dio tzv. osnovne dokumentacije je kartoteka smještaja predmeta i kartoteka ulaska i izlaska muzejskog materijala.

Fototeka, hemeroteka, filmoteka, fonoteka, i dijateka predstavljaju grupu prateće dokumentacije. Fototekom su obuhvaćene fotografije muzejskih predmeta, izložaba, zgrade Muzeja, muzejskoga kadra, stručnih predavanja i drugih aktivnosti vezanih uz radni proces Muzeja. Sistem vođenja fototeke organiziran je na principu centralne inventarne knjige i kartoteke fotografija. Inventarna knjiga fototeke vodi se po principu tekućih brojeva i sadrži sljedeće podatke: redni broj, opis predmeta (fotografija), negativ, snimljeno i bilješka. Izrađene fotografije lijepe se na kartone veličine 22×25,5 cm, a na suprotnoj strani kartona lijepe se kartice s podacima o sadržaju fotografije, negativu i snimatelju. Obradene fotografije slažu se po rednom broju upisa u knjigu inventara. Negativi se označavaju po veličini, odnosno rednom broju.

Hemeroteka predstavlja zbirku sređenih i obradenih tekstova iz dnevne i tjedne štampe vezanih uz djelatnost Muzeja. Hemerotečni materijal odlaže se prema sadržaju, a unutar pojedinog sadržaja po kronološkom redu. Dokumentacijom o izložbama obuhvaća se katalog, plakat, pozivnica, planovi izložbe te ostali popratni materijal.

Dokumentacija o pedagoškom radu u Muzeju sadrži stručna vodstva namijenjena učenicima osnovnih i srednjih škola. U dokumentaciji o izdavačkoj djelatnosti Muzeja objedinjeni su svi materijali muzejskih publikacija internog i javnoga karaktera. Dokumentacija o korisnicima sadrži knjige dojmova i evidenciju posjetilaca. Dokumentaciju o zgradi i povijesti Muzeja čine prostorni planovi Muzeja te dokumenti o povijesti Muzeja.

Osnovni nedostatak ovako oblikovanog sustava dokumentacije je njegova glomaznost, teška pretraživost, nekompatibilnost te spora i ručna obrada. Postojeći sustav dokumentacije dakle nije jedinstveni i dosljedno povezan sustav. Definirajući muzejsku dokumentaciju kao osnovu sveukupne muzejske djelatnosti, jedinstvenog sustava, brze obrade, pretraživosti, objedinjenosti i točnosti informacija, jasno je da je svaki razvoj muzejske dokumentacije moguće razmatrati kao dio informacijskih znanosti, odnosno kao organiziranu informacijsku bazu. Uvjet uključivanja muzejske dokumentacije u integracijske procese informatizacije zahtijeva teoretsku podlogu u formi elaborata informatizacije pojedine ustanove, odno-

Riječ je o... / Main feature

sno ukupne djelatnosti. Stručnu podlogu informatizacije MUO čini Dokumentacija i klasifikacija muzejskih i galerijskih predmeta (Muzeologija br. 25/1987), što predstavlja elaborat informatizacije muzejske djelatnosti u SRH, a prihvaćen je od Muzejskog savjeta Hrvatske.

Program informatizacije MUO ugrađen je u Program srednjoročnog razvoja Muzeja za razdoblje 1986–1990. i sadrži četiri osnovne komponente:

1. Definiranje područja koje će se obuhvatiti kompjuterskom obradom
2. Osiguranje tehničke osnovice – hardware
3. Osiguranje systemske i aplikativne programske podrške – software
4. Osposobljavanje kadra za poslove informatizacije.

Područje koje će biti obuhvaćeno kompjuterskom obradom u MUO možemo podijeliti u dvije osnovne

skupine, planirane i potencijalne baze podataka. Planiranim bazama podataka obuhvaćena su sljedeća područja:

1. Fundus Muzeja
2. Muzejska biblioteka
3. Stručni arhiv.

Potencijalne baze obuhvaćaju računovodstveno i administrativno poslovanje. Prioritetan zadatak informatizacije je konsolidacija baze podataka o fundusu MUO, a u skladu s Dokumentacijom i klasifikacijom muzejskih i galerijskih predmeta. Unutar baza podataka potrebno je odrediti datoteke, njihov sadržaj i uspostaviti vezu između njih, osigurati unos novih informacija, njihovo obrađivanje, pohranjivanje, povezivanje i korištenje.

INVENTARNI BROJ:	MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT ZAGREB
ZBIRKA:	VRIJEME:
MATERIJAL I TEHNIKA:	NALAZIŠTE:
PREDMET (autor, naziv, opis, stanje):	MJESTO IZVEDBE:
	MJESTO UPOTREBE:
	KADA I KAKO JE DOSPIO U MUZEJ:
	NABAVNA CIJENA:
	KATEGORIJA VRIJEDNOSTI:
	INVENTARNI OMOT:
	FOTO, DIA:
	LITERATURA:
SIGNATURA:	
VELIČINA, TEŽINA:	SMJESTAJ:
BROJ KOMADA:	BILJEŠKA:
INVENTIRAO:	

Riječ je o... / Main feature

Uvjet preciznog definiranja ciljeva informacijskog sistema zahtijeva i poznavanje tehničkih mogućnosti hardverske podloge. MUO raspolaže kompjuterskom opremom sljedeće konfiguracije:

IBM PC AT kompatibilno računalo ACER 900 u konfiguraciji:

- 80286 procesor
- 1 MB RAM
- Hercules grafički adapter
- SER-PAR kartica
- Floppy disk 1. 2MB
- FDD/HDD kontroler
- Hard disk 40MB
- Tastatura
- TTL monitor
- MS DOS 3.2 GW Basic 3.2

IBM PC XT kompatibilno računalo ACER 710 u konfiguraciji:

- 8088 procesor 4.77/10 MHz
- 640 KB RAM
- Hercules grafički adapter
- SER/PAR kartica
- kontroler FDD/HDD
- Floppy disk 360KB
- hard disk 20MB
- TTL monitor
- tastatura

Pisač IVEL 420:

- A3/A4 format papira
- YU set znakova
- NLQ mod
- pojedinačno uvlačenje papira

Laserski pisač ACER LP-75:

- 1.5 MB RAM
- RS 232 CENTRONICS
- 6 stranica u minuti
- 300×300 DPI
- HP LASERJET emulation

Optički disk 800 MB

Scanner RICOH IS30 M 2

Korištenje i upravljanje kompjuterima zahtijeva i odgovornu programsku podlogu, pa tako postoje sistemski softveri za unutrašnje upravljanje kompjuterom i aplikativni, namijenjeni obradi unesenih informacija. MUO raspolaže sistemskim softwareom nabavljenim zajedno s hardverskom opremom. Na tržištu informatičke opreme postoji velik broj gotovih aplikacijskih programa. Također se pojavljuju specijalni programi namijenjeni određenim djelatnostima. Dosadašnja iskustva muzejske djelatnosti u vezi s korištenjem aplikacijskih programa daju prednost nabavi specijaliziranih programskih paketa pred programima pojedinačno oblikovanih unutar muzejskih ustanova. Respektirajući iskustva svjetskih muzeja, kod kojih je projekt informatizacije zapeo upravo na primjeni vlastitih aplikativnih programa, MUO se

opredijelio za nabavu aplikativnog programskog paketa namijenjenog muzejskoj djelatnosti, a predloženo od ICOM-a.

Na poslovima INDOK službe u MUO je zaposleno dvoje radnika: kustos dokumentarist i inženjer informatičar.

Osnovni problem koji se pojavljuje u procesu informatizacije MUO, a vjerojatno i u drugim muzejskim ustanovama, pomanjkanje je iskustva vezanog uz praktičnu provedbu teoretski zadanih ciljeva.

Organiziranje stručnih seminara o temi provođenje kompjuterizacije djelatnosti, koje će organizirati Muzejski dokumentacioni centar, vjerojatno će olakšati i ubrzati rješavanje navedenih problema.

Primljeno: 23. 2. 1989.

SUMMARY

The Present Conditions of the INDOC Service in the Museum of Arts and Crafts

Dubravka Osrečki

The information and documentation department of the Museum of Arts and Crafts in Zagreb was founded in 1985 in order to cover the need for a modern information system of documentation based on new technology. The department employs 2 members of staff – a curator documentalist and a computer science engineer. The Museum has a long term programme of computerization which includes acquisition of hardware and software for data processing and the education of staff. The data base will include the museum holdings, the library and the specialist archives. The Museum has already computer equipment and is now planning to acquire application programs for museum activities as suggested by ICOM.